

З тексту та сенсу наведеної статті Закону «Про житловий фонд соціального призначення» випливає кілька концептуально важливих висновків.

По-перше, житло, що належить до нього, може перебувати в комунальній або приватній власності, і відповідно власниками житла з такого фонду можуть бути територіальні громади (Про місцеве самоврядування : Закон України від 21 травня 1997р. // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 1997. – № 24. – Ст. 170.) або фізичні й юридичні особи, яким житло належить на праві власності.

По-друге, житловий фонд соціального призначення формується органами місцевого самоврядування;

По-третє, формування вказаного фонду може здійснюватися на двох основних видах засад: 1) придбання (набуття) органами місцевого самоврядування житла в комунальну власність; 2) використання як соціального житла будинків та приміщень, які перебувають у приватній власності, на підставі договору із власником зазначених будинків або приміщень.

Гончаренко В. О.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент*

СУДОВА ПРАКТИКА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ПО СПРАВАМ ЗА СКАРГАМИ НА НОТАРІАЛЬНІ ДІЇ АБО ВІДМОВУ В ЇХ ВЧИНЕННІ

Нотаріуси відповідно до чинного законодавства зобов'язані здійснювати свої професійні обов'язки відповідно до Закону України «Про нотаріат», складеної присяги, сприяти фізичним та юридичним особам у здійсненні їх прав та захисті законних інтересів, роз'яснювати права й обов'язки, попереджати про наслідки нотаріальних дій, що вчиняються для того, щоб юридична необізнаність не могла їм зашкодити, зберігати в таємниці відомості, одержані ними у зв'язку з вчиненням нотаріальних дій, відмовляти у вчиненні нотаріальної дії у разі її невідповідності законодавству України або чинним міжнародним договорам, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Підстави для відмови у вчиненні нотаріальних дій встановлюються ст. 49 Закону України «Про нотаріат». Загальні підстави для відмови у вчиненні нотаріальних дій, що їх можна виділити у дві групи. Перша група – це підстави, які взагалі не дають можливості вчинити нотаріальні дії. До другої групи відносять підстави, які не дають можливості вчинити нотаріальну дію в якийсь момент, але після усунення їх вчинення нотаріальної дії стає можливим.

Таким чином, до першої групи підстав відмови належать:

- 1) вчинення дії, що суперечить закону;

- 2) подання документів для вчинення нотаріальної дії, які суперечать закону або містять відомості, що порочать честь і гідність громадян;
- 3) суперечність цілям, указаним у статуті чи положенні правочину, що укладається від імені юридичної особи;
- 4) якщо вчинення дії взагалі не входить до компетенції нотаріальних органів.

До другої групи підстав відмови відносять:

- 1) звернення за вчиненням нотаріальної дії не до того нотаріуса чи посадової особи, які мають право вчинити цю нотаріальну дію;
- 2) звернення за вчиненням нотаріальної дії недієздатної особи;
- 3) звернення за вчиненням нотаріальної дії представника, який не має необхідних повноважень;
- 4) звернення за вчиненням нотаріальної дії особи, яка знаходиться в стані афекту, алкогольного чи наркотичного сп'яніння.

Правовою гарантією дотримання нотаріусом чи іншою посадовою особою, яка вчиняє нотаріальні дії, принципу законності є передбачена ст. 50 Закону України «Про нотаріат» можливість оскаржити їх дії або відмову у вчиненні нотаріальної дії до суду. Право на оскарження нотаріальної дії або відмови у її вчиненні, нотаріального акта має особа, прав та інтересів якої стосуються такі дії чи акти.

Проблеми, що виникають при розгляді судами справ за скаргами на нотаріальні дії або відмову в їх вчиненні, потребують певного узагальнення з метою одностайного та узгодженого підходу до вирішення зазначених категорій справ.

Достдар Р. М.

*ВСП «Миколаївський інститут права» Національного університету
«Одеська юридична академія», доцент кафедри цивільно-правових дисциплін,
кандидат юридичних наук, доцент*

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК РЕЧОВОГО ПРАВА В ЄВРОПІ

Одним із основних інститутів цивільного права є інститут речового права, за яким забезпечується задоволення інтересів уповноваженої особи шляхом безпосереднього впливу на річ без сприяння інших осіб. Речові відносини завжди були одним із центральних об'єктів дослідження в цивільному праві. Історико-правові дослідження засвідчують, що тільки ті держави, у яких речове право визначає всі інші відносини та перебуває у центрі правової системи, претендують називатися правовими і демократичними.

Конституцією України закріплений головний обов'язок держави – утвердження та забезпечення прав і свобод людини. Повага та забезпечення прав людини є одним із керівних напрямків діяльності і Європейського Союзу відповідно до цілей та принципів цієї організації, закріплених в установчих договорах. Речове право є, напевне, найпоширенішим, адже справу з речами людство має кожного дня, і потребує належного захисту